

[Landbrugsministeren]

Oversigt over den direkte likviditetslettelse i medfør af de væsentligste midlertidige støtteordninger for landbruget

Mill. kr.	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
Negativ indkomstskat	-	-	928	600	-	-	-	-
Gældssanering (rentetilskud)	0,2	39	76	190	303	246	148	15
Rentetilskudslov	79	275	339	513	6	-	-	-
Henstandslån	-	395	180	50	-	-	-	-
I alt, ca.	80	700	1.500	1.350	300	246	148	15

Det forhold, at den negative indkomstskat betyder tilsvarende større skatter i de kommende år samt bortfaldet af de egentlige tilskud, medfører en afgørende indskrænkning af likviditetstilførslen til erhvervet for 1984 og følgende år. Regeringens rentesaneringsforslag tager sigte på at udjævne afviklingen af likviditetstilførslen over en 8-årig periode for at hjælpe erhvervet til igen at klare sig selv.

Konsekvens af støtteafvikling

Det er ikke muligt præcist at bedømme effekten på produktion og struktur i landbruget, hvis man afviklede alle former for landbrugsstøtte i Danmark. Visse indikationer af konsekvenserne på kort sigt af afvikling af de midlertidige støtteordninger kan dog udledes fra statens jordbrugsøkonomiske instituts analyser på grundlag af landbrugsregnskaber. En undersøgelse af indkomstforholdene i 1980/81 på heltidsbedrifter (arbejdsindsats på mindst 2080 timer/år) viste, at ca. 13.000 af de i alt ca. 50.000 heltidsbedrifter havde en gældsprocent på 60 eller derover og negativ konsolidering.

Af gruppen på de ca. 13.000 bedrifter havde omkring 4.000 en meget lav rentabilitet (negativ lønningsevne). En stor del af disse landmænd er siden ophørt eller vil i den kommende tid ophøre ved tvangsauktion. De resterende ca. 10.000 landmænd vil for hovedpartens vedkommende have fået økonomien midlertidigt forbedret dels ved hjælp af de gennemførte støtteordninger, dels på grund af den forbedrede indtjening. Imidlertid skønnes en del i en periode fortsat at have ringe økonomisk modstandskraft. Det må antages, at de færreste af ovennævnte ca. 10.000 vanskeligt stillede landmænd ville være i stand til at genoprette økonomien, hvis

de midlertidige støtteordninger ikke havde eksisteret.

Ud over disse særligt kriseramte landmænd skønnes det, at i størrelsesordenen på måske 10.-15.000 landmænd uden støtte fra de midlertidige ordninger ville være bragt i alvorlige økonomiske vanskeligheder og måske ville se sig nødsaget til at sælge ud af besætning og maskiner m.v. for at skaffe likviditet til at overleve. Følgerne ville være, at produktionsgrundlaget og dermed mulighederne for at overleve på længere sigt forringes. Dette er ofte situationen, der kan iagttages i forbindelse med tvangsauktioner.

Hvis det antages, at måske op til 10.000 heltidsbedrifter svarende til 20 pct. af samtlige heltidsbedrifter ville være ramt af tvangsauktioner uden støtte fra de midlertidige ordninger, ville det på kort sigt have fået meget alvorlige konsekvenser for landbrugsproduktionen og dermed for beskæftigelsen og valutaindtjeningen. Det produktionsomfang, der ville være berørt, kan anskueliggøres ved heltidsbedrifternes andel af den samlede landbrugsproduktion.

De ca. 50.000 heltidsbedrifter, dvs. ca. halvdelen af samtlige landbrugsbedrifter, tegnede sig i 1981/82 for næsten 70 pct. af den samlede planteproduktion og over 90 pct. af den animalske produktion i landbruget. Målt ved bruttofaktorindkomsten var 87 pct. af indkomsten fra landbruget placeret på heltidsbrugene i 1981/82.

Endelig skal det understreges, at det er regeringens langsigtede mål, at selektive erhvervsstøtteordninger også til landbruget skal indskrænkes mest muligt. En sådan nedtrapning må imidlertid ske på en måde, der ikke skader erhvervets overlevelses- og internationale konkurrenceevne. Samtidig vil regeringen fortsat arbejde for lige konkurrencevilkår